

Την Μακεδονία έσωσε ο πατριάρχης Ιωακείμ Γ' και το Οικουμενικό Πατριαρχείο (Στέλιος Κούκος)

/ [Πεμπτούσία](#)

Μια μοναδική φυσιογνωμία του ελληνισμού, που σφράγισε την ταραγμένη εποχή του, ήταν ο πατριάρχης Ιωακείμ Γ'. Κοιμήθηκε στις 13 Νοεμβρίου 1912, λίγες μέρες μετά την εθνική αποκατάσταση της Μακεδονίας, για την οποία τόσο πολύ πάσχισε...

Ο από Θεσσαλονίκης Οικουμενικός Πατριάρχης Ιωακείμ Γ' (1834-1912), ο επικαλούμενος Μεγαλοπρεπής, Μεγαλουργός, Μεγαλόφρων, Μέγας, Τρανός, αποτελεί μια συγκλονιστική μορφή του ελληνισμού, της ρωμιοσύνης και του γένους. Ο βίος και η πολιτεία του θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν ως ένα ξεχωριστό μάθημα στη σύγχρονη ιστορία του ελληνισμού, από το οποίο θα μπορούσαμε να αντλήσουμε ποικίλα διδάγματα, και μάλιστα ιδιαίτερα επίκαιρα και σύγχρονα...

Ο Πατριάρχης Ιωακείμ Γ' έζησε σε μια ανήσυχη και κρίσιμη για τον βαλκανικό χώρο εποχή και άφησε με την εθναρχική του θωριά ανεξίτηλα τα σημάδια του στο μιλέτ (έθνος) των Ρωμιών και στην ιστορία της περιοχής. Με πλήθος έργων και ενεργειών σφράγισε τον καιρό του, αγκαλιάζοντας το σύνολο της ζωής του γένους, τόσο της πνευματικής όσο και της υλικής.

Η Μακεδονία, οι Μακεδόνες και οι λοιποί Βορειοελλαδίτες δεν του χρωστούν ιδιαίτερες χάριτες μόνο γιατί βρέθηκε στο πηδάλιο της μητρόπολης Θεσσαλονίκης για τέσσερα χρόνια (1874-1878) ποιμαίνοντας την ευρύτερη περιοχή με απaráμιλλο τρόπο, αλλά γιατί αυτός ήταν που τους προστάτεψε στην πιο δύσκολη στιγμή για τη φυσική και πολιτισμική επιβίωση του ελληνισμού από τη βουλγαρική τρομοκρατία.

Ο Ιωακείμ Γ' ως Οικουμενικός Πατριάρχης σκέπασε τους Ρωμιούς της περιοχής κάτω από τα πέπλα της Μεγάλης Εκκλησίας, η οποία, παρόλο που βρισκόταν εν αιχμαλωσία, έσπευσε να τους προστρέξει πολύ πιο γρήγορα και ουσιαστικά από το ελεύθερο κρατικό εθνικό κέντρο, την Αθήνα. Οι αξιόλογοι αρχιερείς που τοποθετήθηκαν από τη ιερά σύνοδο του οικουμενικού θρόνου στις εμπερίστατες μητροπόλεις στήριξαν, εμπύχωσαν και ενίσχυσαν τον πληθυσμό σε όλες του τις ανάγκες, ενώ στη δεύτερη φάση του Μακεδονικού Αγώνα, την ένοπλη, δεν είχαν μόνο πρωταγωνιστικό, καθοδηγητικό ρόλο αλλά και ιδρυτικό.

Ονόματα όπως των μητροπολιτών Καστοριάς Γερμανού, Γρεβενών Αιμιλιανού, Πελαγονίας Ιωακείμ, Δράμας Χρυσοστόμου φέρνουν στη μνήμη μας τους προστάτες αρχαγγέλους της Βόρειας Ελλάδας.

Τα μεταβατικά εκείνα χρόνια που η Οθωμανική αυτοκρατορία παρέπαιε, ο πατριάρχης Ιωακείμ Γ', ως εθνάρχης του γένους, συμμετείχε σε όλες τις συζητήσεις για την εθνική επιβίωση και αποκατάσταση του ελληνισμού, ενώ δεν δίσταζε να υψώσει το μεγαλοπρεπές ανάστημά του τόσο απέναντι στον έλληνα

πρωθυπουργό όσο και στον οθωμανό σουλτάνο.

Ο ίδιος φαίνεται πως είχε ιδιαίτερη εμπιστοσύνη στις αρετές, τις ικανότητες και τις δυνατότητες του ελληνισμού, και μάλιστα της υπόδουλης ρωμιοσύνης, της οποίας ήταν ο φυσικός ηγέτης. Πίστευε πως και μέσα στο πλαίσιο της Οθωμανικής αυτοκρατορίας οι Έλληνες θα μπορούσαν να έχουν πρωταγωνιστικό ρόλο, ακόμη και στο πλαίσιο μιας ελληνοτουρκικής, κρατικής πάντα, συνεργασίας.

Παρ' όλα αυτά, ήξερε να διαβάσει τον καιρό και ως διακριτικός να μην απολυτοποιεί και να δρα βάσει των νέων συνθηκών και εξελίξεων.

Να λοιπόν ένα αξιόλογο και πρωταρχικό μάθημα για τους προβληματισμούς της εποχής μας σχετικά με ένα αμιγές εθνικό ή ένα ομοσπονδιακό κράτος στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Προφανώς το πρωταρχικό δεν είναι το σχήμα αλλά η ουσία, δηλαδή η πνευματική, πολιτισμική κατάσταση αλλά και η συνοχή του λαού μας. Έτσι μπορεί να επιβιώσει και να δημιουργήσει ο ελληνισμός.

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης Ιωακείμ Γ' κοιμήθηκε πριν από 100 ακριβώς χρόνια, στις 13 Νοεμβρίου 1912, ανήμερα του προκατόχου του στον πατριαρχικό θρόνο Αγίου Ιωάννη του Χρυσοστόμου, όταν η αγαπημένη του Θεσσαλονίκη ήταν ήδη ελεύθερη, όπως και ένα μέρος της Μακεδονίας. Ελεύθερο ήταν και το Άγιον Όρος, στο οποίο έμεινε (Μυλοπόταμο) για ένα διάστημα ανάμεσα στις δύο περιόδους της πατριαρχίας του.

Η κηδεία του ήταν το ίδιο μεγαλοπρεπής όσο η ζωή και η προσφορά του στη ρωμιοσύνη. Το σχόλιο ενός απλού μέλους του ποιμνίου την ημέρα της κηδείας του είναι ιδιαίτερα χαρακτηριστικό: «Κηδεύομεν ουχί μόνον τον πατριάρχην αλλά και τον αυτοκράτορά μας!» Τον ευχαριστούμε από καρδιάς, αιωνία του η μνήμη.

Η εισαγωγή στο αφιέρωμα της εφημερίδας "Μακεδονία της Κυριακής" με τίτλο "Οικουμενικός Πατριάρχης Ιωακείμ Γ' ο Μεγαλοπρεπής (1834-1912)". Δημοσιεύτηκε στις 24/11/2012.